

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 4Co/165/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3513203103
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Anderlová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3513203103.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ivety Anderlovej a sudkýň JUDr. Oľgy Lichnerovej a JUDr. Alice Beňovej v spore žalobcu CD L. s.r.o., so sídlom H. X. L., K U. W./XXa, 13X XX S. 3, U. republika, proti žalovanému E. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom N. XXX, o zaplatenie 224,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 13. apríla 2017, č. k. 7C/268/2013-143 takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej **n e p r i z n á v a** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu o zaplatenie 224,- eur s príslušenstvom. Konanie v časti zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne zo sumy 224,- eur od 30.12.2009 do 27.05.2012, zo sumy 34,91 eur od 28.05.2012 do 03.06.2012 sčasti zastavil. Žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobca sa podaným návrhom došlým súdu dňa 28.03.2013 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy: zmenkový úrok vo výške 0,25% denne zo sumy 224,- eur od 30.12.2009 do 27.05.2012, čo predstavuje sumu 492,80 eur, zo sumy 34,91 eur od 28.05.2012 do 03.06.2012, čo predstavuje sumu 0,61 eur, 6% ročný úrok zo sumy 224,- eur od 15.03.2010 do 27.05.2012, čo predstavuje sumu 29,72 eur, zo sumy 34,91 eur od 28.05.2012 do 03.06.2012, čo predstavuje sumu 0,04 eur, zmenkovú odmenu vo výške 1/3% zmenkovej sumy, teda 0,75 eur a trovy konania. Tamojší súd rozsudkom č.k. 7C/268/2013-35 zo dňa 09.09.2013 návrh v celom rozsahu zamietol z dôvodu neplatnosti zmenky. Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozsudok prvého stupňa zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Podaním doručeným súdu dňa 23.12.2015 zobral žalobca návrh v časti zaplatenia zmenkového úroku vo výške 0,19 % denne späť, a žiadal konanie v tejto časti zastaviť. Žalovaný s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil. Súd konanie s poukazom na dispozičné oprávnenie žalobcu v predmetnom konaní čiastočne zastavil. Z vykonaného dokazovania súd zistil nasledovný skutkový stav: Žalobca predložil v konaní vlastnú zmenku ktorá obsahovala nasledovné údaje: Označenie, že sa jedná o zmenku, Číslo zmluvy: XXXXXXXXXX, Meno, priezvisko, rodné číslo a podpis vystaviteľa - žalovaného, Miesto vystavenia: v H. Z. nad N., Dátum vystavenia: 01.07.2009, Zmenkovú sumu: 224,- Eur, Vyhlásenie vystaviteľa: "Zaplatím za túto zmenku pri predložení na rad: S., s.r.o., P. XX XXX XXX, S. XX, XXX XX C., zmenkový úrok 0,25 % denne od 30.12.2009", Splatné: S., s.r.o., S. XX, XXX XX C., Doložka: "bez protestu", "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia" Na rube zmenky sa nachádza indosament (rubopis), ktorým bola zmenka prevedená na žalobcu. Dňa 01.07.2009 uzatvorila spoločnosť S. s.r.o. ako veriteľ so žalovaným ako dlžníkom na predtlačenom formulári zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX, podľa ktorej boli žalovanému poskytnuté finančné prostriedky. Zo zmenky vystavenej odporkyňou dňa 01.07.2009 na rad

S. s.r.o., súd zistil, že zmenka bola splatná pri predložení (vistazmenka) s doložkami "bez protestu" a "na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia". V pravom hornom rohu zmenky sa v rámciku nachádza číslo zmluvy XXXXXXXXXX. Zároveň súd zistil, že práva vyplývajúce z predmetnej zmenky boli spoločnosťou S. s.r.o., prevedené rubopisom na navrhovateľa. Právne vec súd posúdil najmä podľa § 33 od. 1, čl. I § 5 ods. 1, čl. I § 48 ods. 1, bodu 2., bodu 4. čl. I § 75, zák. č. 191/1950 Zb. o zmenkách a šekoch v znení neskorších predpisov; § 4 ods. 6 zákona č. 258/2001 Z.z. zákona o spotrebiteľských úveroch; § 52 ods. 1, ods. 2, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd uviedol, že najdôležitejším kritériom na posúdenie, či v danom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie, je kritérium zmluvných strán a ich podnikateľskej činnosti, teda skutočnosť, že zmluvnými stranami sú dodávateľ a osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ a spotrebiteľ nemá možnosť tieto zmluvné podmienky individuálne ovplyvniť. Zo zmluvy o úvere mal súd za preukázané, že spoločnosť S., s.r.o. poskytla žalovanému pri podpise zmluvy úver, ktorý sa žalovaný zaviazal vrátiť podľa dojednaných podmienok. Je nepochybné, že spoločnosť S., s.r.o. pri uzatváraní a plnení zmluvy konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Ich vzťah je vzťahom dodávateľa a spotrebiteľa podľa § 52 ods. 3 a 4 Občianskeho zákonníka a treba naň aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluva o úvere bola žalovanému predložená už vo vopred, dodávateľom pripravenom predtlačenom formulári, teda bez možnosti žalovaného akokoľvek ovplyvniť jej obsah. Zmenka vychádzala zo zmluvy o úvere uzavretej medzi spoločnosťou S. s.r.o. ako dodávateľom a žalovaným ako spotrebiteľom, má teda tiež pôvod v spotrebiteľskom vzťahu. T. bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka k zmluve o úvere, pričom bola v súlade s bodom 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru vystavená ako blankozmenka. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy bol do zmenky doplnený dodatočne, čo vyplýva aj z odlišného spôsobu vyplnenia týchto údajov v porovnaní s údajmi o vystaviteľovi, mieste a dátume vystavenia zmenky. Medzi spoločnosťou S. s.r.o. a žalovaným teda došlo k dohode o vystavení zmenky, ktorá dala vzniknúť zmenke (zmenková zmluva) a vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy - dodávateľ a spotrebiteľ - aj táto zmenková zmluva je zmluvou spotrebiteľskou. Po preskúmaní zmluvy o úvere vrátane všeobecných podmienok poskytnutia úveru dospel súd k záveru, že zmluva je koncipovaná tak, že je v nej hrubým spôsobom narušená rovnováha medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, a to najmä v ustanoveniach o zabezpečovacích prostriedkoch (dohoda o zrážkach zo mzdy, niekoľkonásobné zmluvné pokuty vrátane tzv. "poplatku z dôvodu neplnenia záväzkov dlžníka", dve blankozmenky) a zároveň je zmluva a všeobecné podmienky koncipovaná výlučne na prospech veriteľa, obsahujú prakticky len povinnosti dlžníka a práva a výhody veriteľa. Vzhľadom na nerovnosť podmienok účastníkov zmluvy vyjadrenú v takmer všetkých ustanoveniach zmluvy sa celá zmluva (jej obsah i účel) prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Skutočnosť, že sa zmluva prieči dobrým mravom spôsobuje jej absolútnu neplatnosť. Z tohto dôvodu nemohlo spoločnosti S., s.r.o., ako veriteľovi z uzatvorenej zmluvy o úvere vzniknúť ani právo na vyplnenie blankozmenky podľa bodu 14 všeobecných podmienok poskytnutia úveru, z čoho vyplýva, že ak zmenka vyplnená bola (napriek tomu, že právo na jej vyplnenie remitentovi nevzniklo), nie je možné sa na základe takto vyplnenej zmenky úspešne domáhať akýchkoľvek práv. Žalobcovi nie je možné priznať ním uplatnený nárok nielen z dôvodu neplatnosti samotnej zmluvy o úvere, ktorý predložená zmenka zabezpečovala, ale aj preto, že vychádza zo zmenky vystavenej spotrebiteľom bez toho, aby bola pri uzavretí zmenkovej zmluvy vylúčená prevoditeľnosť tejto zmenky indosamentom. Citované ustanovenia Občianskeho zákonníka totiž vylučujú, aby bolo právne postavenie spotrebiteľa oslabované. Jeho práva nesmú byť oslabené nepoužitím právneho predpisu, ktorý je na jeho prospech (§52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale ani zmluvným vytvorením nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa (§53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zákonné i zmluvné inštitúty, ktoré v iných právnych vzťahoch majú za následok dovolené oslabenie právneho postavenia jednej zmluvnej strany, sú tak v spotrebiteľskej zmluve neprípustné, pokiaľ sú na ťarchu spotrebiteľa. Indosament zmenky je práve takým inštitútom, ktorý má účinky významného oslabenia jednej strany zmenkovej zmluvy - pri vlastnej zmenke v zásade oslabenie postavenia zmenkového dlžníka /§ 17 ZZŠ/. Nevylúčenie prevoditeľnosti zmenky, ktorá sa týka spotrebiteľského vzťahu a z ktorej je zmenkovým dlžníkom spotrebiteľ, indosamentom podľa § 11 ods. 2 ZZŠ je porušením povinnosti použiť v spotrebiteľskom vzťahu vždy takú právnu úpravu, ktorá je na prospech spotrebiteľa /§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka/, čo zakladá neplatnosť zmenkovej zmluvy /kauzy zmenky/ podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom. Z týchto dôvodov súd žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1, v spojitosti s § 262 ods. 1 C.s.p. tak, že úspešnému žalovanému priznal nárok náhradu trov konania vo výške 100 %.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Žalobca uviedol, že podľa ust. § 120 O.s.p. dokazovanie v sporovom konaní je ovládané prejednacou zásadou, čo znamená, že súd vychádzal len zo skutočností tvrdených účastníkmi a vykonáva len tie dôkazy, ktoré účastníci navrhli. Žalobca predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorou, keďže táto spĺňa všetky formálne a materiálne náležitosti predpokladané zákonom č. 191/1950 Sb. (Zákon zmenkový a šekový) podľa neho dokázal jasne, úplne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany žalovaného žiadnych námietok nebolo a preto neexistovala okolnosť, ktorá by odôvodňovala vykonanie ďalších dôkazov nevyhnutných pre rozhodnutie vo veci. Potreba vykonať ďalšie dôkazy musí vyplývať zo samotného doterajšieho dokazovania (z doterajších prednesov účastníkov a vykonaných dôkazov). V danej veci súd mohol a mal rozhodnúť o práve na náhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva len z predloženej zmenky. Z uskutočnených prednesov sporových strán počas písomnej fázy konania (koncentračný zásada v zmysle čl. 5 Nariadenia) a vykonaného dokazovania vedeného na základe návrhov sporových strán, nevyplývala potreba vykonať ďalšie nenavrhnuté dôkazy. Predpokladom vydania rozsudku v tomto konaní bolo výlučne predloženie originálu zmenky. Zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Žalovaný mohol na základe čl. 5 ods. 3 a 6 Nariadenia vzniesť námietky voči zmenke, ak tak však neurobil, musia byť akékoľvek iné námietky odmietnuté, a to z dôvodu uplatnenia koncentračnej zásady konštruovanej Nariadením. Súd z vlastnej iniciatívy, bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu na ťarchu žalobcu vykonal dokazovanie, ktoré údajne preukázal charakter žalovaného ako spotrebiteľa. Žalovaný sa tejto obrany žiadnym spôsobom nedovoľoval. Súd nevykonal žiadne dokazovanie nad rámec navrhovaných dôkazov v prospech uplatnenej pohľadávky, teda neobjektívne podporil žalovaného v tomto konaní. Navyše žalovaný o túto podporu nepreukázal žiadny záujem. Súd teda túto ochranu žalovanému prakticky nanútil, bez jeho vôle. Uvedené správanie súdu bolo podľa žalobcu neprijateľné v právnom štáte, predstavuje výrazný zásah do práva na spravodlivý súdny proces, ktoré je garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj článkom 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súd navyše pri vydávaní rozhodnutia vychádzal z pohľadu neho nesporných skutočností. Súd za nesporné považoval to, že žalovaný so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o., uzatvoril zmluvu o úvere, ďalej že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania je zabezpečovacou zmenkou, že žalovaný uzatvoril zmluvu o úvere ako spotrebiteľ. Uvedené údajne nesporné skutočnosti však neboli tvrdením ani jedného z účastníkov konania. Súd tieto údajne nesporné fakty vyabstrahoval z dokazovania, ktoré si sám navrhol. Také skutočnosti jednoznačne nemožno považovať za nesporné. Žalovaný a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili, preto neexistuje spôsob, akým by súd mohol dospieť k nespornosti týchto skutočností. Prvostupňový súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov, ako aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva Európskej únie. Žalobca je majiteľom zmenky, na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je bez väd, ktoré by ju činili neplatnou, teda ide o platnú zmenku. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom, neakcesorickej povahy. Nie je možné ju spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené. Prvostupňový súd sa aplikáciou príslušných ustanovení o zmenke upravených v zákone č. 191/1950 Sb. (ďalej aj „ZŠZ“) vôbec nezaoberal a ignoroval predmet sporu. Predmetom konania bola výlučne zmenka a nie iný záväzkový právny vzťah. Žalobca v konaní uplatňuje bezpodmienečný záväzok žalovaného, že za zmenku zaplatí. Súd však vec posudzoval, akoby išlo o bežný zmluvný záväzok, čo je neprípustné. V danom prípade následkom bolo nesprávne rozhodnutie vo veci - súd porušil poučovaciu povinnosť súdu prekročením ust. § 5 ods. 1 O.s.p., súd porušil ustanovenia o vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov, súd prihliadol na skutočnosti a dôkazy, na ktoré nebolo možné prihliadnúť, pretože nemali byť v sporovom konaní vedenom podľa Nariadenia vykonané bez návrhu. Žalobca poukázal na rozsudok Nejvyššího soudu ČR zo dňa 22.8.2002 sp. zn. 25 Cdo 1839/2000 (uverejnený v Sbírkce soudních rozhodnutí a stanovisk č. 59/2004). Vzhľadom na to, že Najvyšší súd ČR pri rozhodovaní vychádzal z rovnakej právnej úpravy, aká je aplikovateľná aj v tomto konaní, je podľa žalobcu tento judikát aplikovateľný na prejednávajúcu vec. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku, nie je možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebných úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Zmenka uplatnená v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, a teda ide o platnú zmenku. Uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Žalobca tiež poukázal na závery z uznesenia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05.09.2013 a uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ako aj ďalšiu judikatúru súdov a právnu teóriu. Uviedol, že zmenka, ktorá je predmetom tohto konania spĺňa podľa žalobcu všetky náležitosti a preto nemôže byť

neplatnou z dôvodu, že by obsahom alebo účelom odporovala zákonu. Podľa žalobcu je dôkazom toho, že zmenka vystavená a prijatá veriteľom v spotrebiteľskom vzťahu pri porušení zákazu zaviazat' dlžníka vystavením takejto zmenky je iba skutočnosťou, ktorú musí namietat' dlžník, je dôvodová správa k nemeckému návrhu zákona o spotrebiteľskom úvere, pričom slovenská právna úprava zákazu zabezpečovať zmenkami spotrebiteľské úvery nad určitú mieru je prevzatím tejto nemeckej úpravy. Na platnosť zmenky nemá vplyv ani preskúmanie dohody o vyplňovacom práve a jej prípadná neplatnosť, pretože od 01.7.1942 už neplatí § 6 ods. 2 zákona zmenečného č. 1/1928, ktorý v prípade bezprávneho doplnenia ako aj doplnenia v rozpore s dohodou umožňoval namietat' dlžníkovi túto skutočnosť. Žalobca navrhoval, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že žalobe v celom rozsahu vyhovie a prizná žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania.

3. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

4. Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd preskúmal vec v napadnutom rozsahu v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP (keď nebolo potrebné zopakovať ani doplniť dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem) v spojení s § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdiť.

5. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie na tom právnom závere, že na daný právny vzťah treba aplikovať i ustanovenia na ochranu spotrebiteľa. V tejto súvislosti poukázal na stanovisko zo spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu SR zo dňa 20.10.2015, z ktorého vyplýva, že ak žalobca ako dôkaz osvedčenia uplatneného nároku doloží zmenku, platí bez ohľadu na povahu procesného nástroja, ktorý žalobca použil, že pokiaľ z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou či nepripustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offo povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ďalej súd zistil, že základom právneho vzťahu bola zmluva o úvere uzatvorená žalovanou s predchodcom žalobcu, spoločnosťou Pohotovosť, s.r.o., po preskúmaní ktorej dospel k záveru, že táto obsahuje neprijateľné podmienky a celá sa prieči dobrým mravom a je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku. Zároveň konštatoval, že žalobcovi nebolo možné priznať ním uplatnený nárok nielen z dôvodu neplatnosti zmluvy o úvere, ale aj z toho dôvodu, že pri uzatvorení zmenkovej zmluvy nebola vylúčená prevoditeľnosť zmenky indosamentom.

6. Odvolací súd považuje tento právny názor súdu prvej inštancie za správny a stotožňuje sa aj s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu podľa § 387 ods. 2 CSP. Na zdôraznenie jeho správnosti a k odvolacím námietkam žalobcu uvádza nasledovné:

7. Žalobca, ktorý sa stal majiteľom zmenky indosamentom od spoločnosti S., s.r.o. si musel byť vedomý, že v skutočnosti ide o zmenkového dlžníka ako spotrebiteľa, na ktorého dopadá osobitná ochrana (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a ktorého postavenie nie je možné nijako zhoršovať oproti postaveniu, ktoré garantuje Občiansky zákonník (§ 54 ods. 1). Zmenka indosovaná na žalobcu má priamy odkaz na zmluvu o úvere. Odvolací súd preto konštatuje, že súd prvej inštancie postupoval v súlade s hmotným právom, keď riešil kauzu zmenky a zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu obsahujúcu neprijateľné zmluvné podmienky. Odvolací súd v tejto súvislosti odkazuje na svoju predchádzajúcu argumentáciu vyslovenú v zrušujúcom uznesení č. k. 4Co/43/2014-60 zo dňa 28. augusta 2014, na ktorej odvolací súd zotrváva.

8. I keď vo všeobecnosti procesné predpisy civilného sporového konania prenechávajú do značnej miery smerovanie konania v dispozícii účastníkov konania, súd nie je a nemôže sa stať iba automatom na vytvorenie exekučného titulu vychádzajúcim iba z formálnych náležitostí podkladov rozhodnutia. V akomkoľvek formalizovanom procesnom postupe musí súd dbať, aby neprestal byť orgánom ochrany práv. Ani zrýchlený procesný postup tak nemôže za žiadnych okolností viesť k vydaniu rozhodnutia, ktoré by učinilo vykonateľným nárok založený na takých excesoch, ako je zjavná absolútna neplatnosť právneho úkonu, zneužitie práva, šikanózny výkon práva a podobne. Tomu zodpovedá jednak žalobcom citované ustanovenie § 120 ods. 1 posledná veta Občianskeho súdneho poriadku (možnosť súdu výnimočne vykonať aj iné dôkazy než navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci) a jednak aj § 295 Civilného sporového poriadku, ktorý sa na predmetné konanie vzťahuje od 01.07.2016 (možnosť súdu vykonať a dokonca povinnosť súdu aj bez návrhu obstarat' aj dôkazy,

ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci). Nebolo by možné považovať za spravodlivé také rozhodnutie, ktoré by súd vydal napriek závažným principiálnym pochybnostiam o dôvodnosti uplatneného nároku iba preto, že bol dodržaný procesný postup, ktorý sám osebe dovoľuje uplatnenému nároku vyhovieť.

9. Vzhľadom na vyššie uvedené bol súd prvej inštancie aj v procese podľa nariadenia č.861/2007 oprávnený rozhodnúť inak ako vyhovením žalobe a bol oprávnený aj na vykonanie nenavrhovaných dôkazov, pretože boli nevyhnutné pre také rozhodnutie vo veci, ktoré zabránilo aprobovaniu zjavne neprimeraného použitia zmenky v spotrebiteľskom vzťahu. Nebolo možné ponechať bez povšimnutia, že samotná listina žalobcom predloženej zmenky obsahuje údaje, z ktorých vznikajú závažné pochybnosti o kauzálnom vzťahu zmenky, a teda aj pochybnosti, či predložená zmenka skutočne zaväzuje žalovaného k plneniu na jej základe. Je nepochybné, že zmenka bola vydaná naraď spoločnosti S., s.r.o., o ktorej je z verejného registra (obchodný register) zrejmé, že je poskytovateľom úverov, a že nie je bankou. Súčasne zmenka obsahuje číselný údaj totožný s číslom zmluvy o úvere. Ako uviedol odvolací súd aj v predchádzajúcom zrušujúcom uznesení zo dňa 28. augusta 2014, už zo samotného obsahu zmenky sa s vysokou pravdepodobnosťou javilo, že zmenka sa týka spotrebiteľského vzťahu (§ 52 Občianskeho zákonníka). S uvedenou sumou znalostí získaných zo samotnej zmenky a obchodného registra je potrebné akceptovať danosť objektívnych významných pochybností súdu o použití zmenky v súlade s právom. Odstránenie týchto pochybností bolo nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Preto bol súd prvej inštancie oprávnený vykonať za účelom odstránenia uvedených pochybností ďalšie dokazovanie, a to aj ex offa. Toto ďalšie dokazovanie však nevykonával na preukázanie tvrdení, ktoré by boli neprípustne odvodzované súdom bez ich pôvodu od účastníkov, ale iba na odstránenie pochybností vyplývajúcich priamo z najvýznamnejšieho dôkazu predloženého žalobcom, teda zo zmenky. Ako uviedol aj súd prvej inštancie, uvedený postup je v súlade so zjednocujúcim stanoviskom č. 93/2015, ktoré vyplynulo zo spoločného zasadnutia občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20.10.2015, podľa ktorého v prípade, ak z akýchkoľvek okolností prejednávanej veci vyplynie konajúcemu súdu súvislosť s nekalou povahou, či neprípustnosťou uplatneného nároku, je tento ex offa povinný zabezpečiť prieskum nároku v intenciách možnej absolútnej neplatnosti úkonu, v ktorom má nárok základ. Ak je vystaviteľom zmenky spotrebiteľ, je možné túto skúmať až po úroveň dohody o vyplňovacom práve, aplikujúc právnu úpravu, platnú a účinnú v čase, kedy bola zmenka vystavená.

10. Popri procesných aspektoch konania je druhý zásadný odvolací dôvod založený na povahe uplatneného nároku ako nároku zo zmenky, teda špecifického nároku vyžadujúceho na jeho preukázanie v zásade len listinu zmenky. Tu žalobca tvrdí, že svoj nárok dostatočne preukázal platnou zmenkou a poukazuje na nadobudnutie zmenky indosamentom a jeho účinky vylučujúce voči nemu obranu vychádzajúcu z kauzy zmenky. Dokazovanie ďalších skutočností súdom prvej inštancie považuje preto za neprípustné.

11. Z hľadiska skutkového sú pre posúdenie vecnej správnosti výroku napadnutého rozsudku podstatné dve skutkové okolnosti: danosť prevodu zmenky indosamentom a pôvod zmenky v spotrebiteľskom vzťahu (na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere). Indosament je tvrdý žalobcom a je zrejмый aj zo zmenky. Čo sa týka pôvodu zmenky v spotrebiteľskom vzťahu, k prípustnosti dokazovania tejto skutočnosti sa odvolací súd vyjadril vyššie. Vychádzajúc zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie (najmä na základe zmluvy o a všeobecných podmienok poskytnutia úveru) považuje odvolací súd pôvod zmenky v spotrebiteľskom vzťahu za daný, keď postavenie spoločnosti S., s.r.o. ako dodávateľa a žalovanej ako spotrebiteľa. Odvolací súd sa tiež stotožnil s právnym posúdením predmetnej zmluvy o úvere súdom prvej inštancie, a teda že táto obsahovala neprijateľné podmienky z dôvodu ktorého išlo o neplatný právny úkon v rozpore s dobrými mravmi a v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku.

12. Odvolací súd má ďalej za to, že prvoinštančný súd správne dospel k záveru, že nebolo prihliadnuté na kauzu zmenky (zmenkové dojednanie), ktorým nebola vylúčená prevoditeľnosť zmenky, ako na skutočnosť, že bola dojednaná v rozpore so zákonom, konkrétne s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, t.j. ustanovením zabezpečujúcim zvýšenú ochranu spotrebiteľa v zmluvných dojednaniach. Východiská právneho postavenia spotrebiteľa principiálne zakotvené v ustanoveniach § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka vylučujú, aby bolo právne postavenie spotrebiteľa oslabované. K oslabovaniu práv spotrebiteľa nesmie dôjsť nepoužitím právneho predpisu, ktorý je spotrebiteľovi na prospech (§ 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ale ani zmluvným vytvorením nerovnováhy v neprospech spotrebiteľa

(§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Zákonné i zmluvné inštitúty, ktoré v iných právnych vzťahoch majú za následok dovolené oslabenie právneho postavenia jednej zmluvnej strany, sú tak v spotrebiteľskej zmluve neprípustné, pokiaľ sú na ťarchu spotrebiteľa. Niet pochyb, že indosament zmenky je práve takým inštitútom, ktorý má účinky významného oslabenia jednej strany zmenkovej zmluvy pri vlastnej zmenke v zásade oslabenie postavenia zmenkového dlžníka (§ 17 zákona č. 191/1950 Zb. zmenkového a šekového). Na základe uvedeného išlo o hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, ktorá zakladá bez ďalšieho neplatnosť zmenkovej zmluvy, a to aj bez skúmania toho, či táto obsahuje neprijateľné podmienky, ako je uvedené vyššie, čo je rovnako dôvodom pre ktorý bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým zamietol žalobu vecne správne.

13. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej výrokovej zamietajúcej časti a vo výroku o náhrade trov konania podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

14. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP. Žalovaná bola v konaní úspešná. Žalovanej však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, a preto odvolací súd žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

15. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).